

PROJEKT- BESKRIVNING

FAS 2

Sammanfattning och förslag

SAMMANFATTNING

I detta dokument har vi som hållit i Glommens Framtidsdagar under maj 2025 sammanfattat samtalen, identifierat möjliga arbetsområden och en projektorganisation för att driva resultatet av samtalen vidare till konkret handling

Johnny Alm & Nicklas Lilja
Glommens Samhällsförening

Innehåll

GLOMMENS FRAMTID – FAS 2	2
INLEDNING: EN BY I RÖRELSE	2
VAD VI HÖRDE – DE TRETTON SAMTALEN	2
SJU KRAFTFÄLT – EN LEVANDE STRUKTUR	3
1. Hamnnavet – Hjärtat som pulserar utåt och inåt.....	3
2. Leva i Glommen – Det vardagliga som bär oss	3
3. Kreativa Glommen – Där det lilla föder det nya	3
4. Vattenlivet & besöksnäring – Vågen vi rör oss på	3
5. Social hållbarhet – Vi tillsammans	4
6. Ungdomsgruppen – Framtiden ritas sig själv	4
7. Digitala Glommen – En framtidszon	4
FRÅN KRAFTFÄLT TILL HANDLING – STRUKTUR OCH ORGANISATION	5
EN KALENDER FÖR FAS 2 – VÄGEN VIDARE.....	6
SAMTALSKULTUR OCH DIALOG	6
Projektdiskussioner från Glommens Framtidsdag 2025-05-14 & 2025-05-23.....	7
1. Konsortium	7
2. Äldreboende	7
3. Aktiviteter i Glommen / fisketurer	7
4. Tillgänglighet	7
5. Verksamheter i hamnen	8
6. Bastu.....	8
7. Ta ansvar för språk på sociala medier	8
8. Butik, service m.m.	8
9. Småskalig verksamhet	8
10. Utveckla gästhamn	9
11. Hantverk/design i hamnen.....	9
12. Glommens infrastruktur	9
13. Yrkesfisket	9

GLOMMENS FRAMTID – FAS 2

En vägvisare för fortsatt arbete och gemensam framtidstro

INLEDNING: EN BY I RÖRELSE

Våren 2025 samlades vi i Glommen för att samtala om vår plats, vår vardag och vår framtid. Genom två dialogdagar formades en rik väv av insikter, önskemål och visioner. Deltagare från hela byn delade med sig av sina perspektiv, och tretton samtalsgrupper skrev ned vad de tyckte var viktigast för Glommen nu och framöver.

Vi som hållit i processen har tagit emot detta material med stor respekt. Det är ett uttryck för Glommens kollektiva vilja – vårt tema var ju **VAD VILL VI**, och det är vårt ansvar att se till att det inte stannar i påhittade visioner – utan blir till konkreta steg. Den här rapporten är ett förslag till hur det kan gå till.

Vi vill också redan här i inledningen uppmana dig som läsare att ta del av den **sammanfattning av de tretton samtalsgruppernas resultat** som bifogas som **bilaga**. Det är utifrån dessa samtal som denna plan växt fram.

VAD VI HÖRDE – DE TRETTON SAMTALEN

De tretton samtalen kretsade kring vitt skilda ämnen: från bastubygge och trygghetsboenden till fisketurer och andrahandsbutiker. Men det fanns en överraskande samklang. **Flera grupper berörde samma teman**, ibland med olika ord men med samma känsloton.

Vi har läst, lyssnat, och lagt ihop trådarna. Det som trädde fram var **sju kraftfält** – sju sammanhållna strömmar i de samtal som fördes. Dessa utgör grunden för vårt förslag till fortsatt arbete.

SJU KRAFTFÄLT – EN LEVANDE STRUKTUR

1. Hamnnavet – Hjärtat som pulserar utåt och inåt

Hamnen är Glommens själscentrum. Här möts historia och framtid, arbete och vila, salt hav och mänsklig formgivning. I samtalen framträdde hamnen som den naturliga knutpunkten för flera initiativ: ett lokalt konsortium, gästhamnen, designnavet, fisket och caféverksamhet. Vi föreslår att dessa samlas under en gemensam arbetslinje som vi kallar Hamnnavet.

2. Leva i Glommen – Det vardagliga som bär oss

Trygghet, service, närhet. I detta fält ryms äldreboende, butikens framtid, vardagsinfrastruktur och social omsorg. Det handlar om att kunna bo kvar, leva gott och känna att behoven finns inom räckhåll. Denna gren bär vi fram som **Leva i Glommen**.

3. Kreativa Glommen – Där det lilla föder det nya

Här spirar det som är smått, färgstarkt och modigt. Hantverk, odling, reträtter, bastu, kursverksamhet. En plats där någon sår ett frö och någon annan hjälper det att gro. Det är mångfalden i det småskaliga som skapar vitalitet. Under detta fält samlar vi projekt i **Kreativa Glommen**.

4. Vattenlivet & besöksnäring – Vågen vi rör oss på

Glommen växer ur vattnet. Fisketurer, SUP, seglarskola, bad, bastu – vattnet är inte en bakgrund utan en levande kropp vi samverkar med. Detta fält bär aktiviteter, turism och kroppsnära upplevelser. Vi kallar det **Vattenlivet**.

5. Social hållbarhet – Vi tillsammans

Hur vi talar, hur vi möts, hur vi ser på varandra. Det handlar om tillgänglighet i det fysiska rummet men också om tonläget i den digitala byn. Det handlar om språk, respekt och ansvar. Det handlar också om att ta hand om och förvalta den ungdom som en dag ska ta över Glommen i sin vård och omsorg – att ge dem plats, tillit och möjligheter att växa in i ett framtida ansvar. Detta fält heter **Social hållbarhet**.

6. Ungdomsgruppen – Framtiden ritar sig själv

För att Glommens Framtid ska bli verklig behöver den också formges av dem som bär framtiden i sina händer. Därför föreslår vi en ungdomsgrupp där unga i Glommen får definiera vad de behöver – inte bara av platsen, utan av framtiden som helhet. Vi vill lyssna, inte styra. Unga deltagare bjuds in att rita upp sin egen framtidskarta: Vad behövs för att stanna kvar? Vad inspirerar? Vad saknas? Gruppen kan samordnas tillsammans med skolan och fritidsverksamheter, men innehållet styrs helt av ungdomarna själva. Resultatet blir ett levande dokument och eventuellt en egen presentation eller film till hösten. Detta fält kallar vi **Glommens växande vision**.

7. Digitala Glommen – En framtidszon

Glommen har potential att bli något mer än en traditionell kustort – nämligen en plats där framtidens digitala ekonomi får fäste och samtidigt tar avstamp i det kustnära livet. I Fas 2 vill vi därför utforska en ny projektzon: Digitala Glommen. Här samlas idéer kring spelutveckling, AI-hubbar, digitala kreativa näringar, coworking, dataspelning, programmering, blockchain och annat som unga och entreprenörer kan bygga tillsammans. Vi ser en framtid där Glommen blir en nod för teknik, kreativitet och digitalt hantverk – förankrad i **fiskelägenas historia och i havets rytm**. I samarbete med tekniska skolor, innovationsteam och kapitalaktörer kan Digitala Glommen bli en inkörsport till det framtidsinriktade näringslivet – och på sikt bidra till nya arbetstillfällen och ökad inflyttning. Vi kallar detta fält för **DigiGlommen**.

FRÅN KRAFTFÄLT TILL HANDLING – STRUKTUR OCH ORGANISATION

Det är viktigt att betona att de kraftfält som vi lyft fram inte är en avgränsning av Glommens framtidsmöjligheter. Tvärtom: det är ett sätt att spegla det som trädde fram ur de tretton samtalsgruppernas svar på huvudfrågan **Vad vill vi?** Projektet är därför inte låst vid de inriktningar som nu presenteras, utan organiseras för att kunna leva, växa och förändras över tid.

Vi vet också att det finns andra frågor som är viktiga för många i Glommen – särskilt den pågående detaljplanprocessen för hamnen. Denna fråga ägs just nu av planmyndigheten (kommunen), och hanteras redan av flera lokala grupper på olika sätt. Vi har föreslagit och starkt rekommenderat kommunen att ta med referenspersoner från några av grupperna ovan. Detta är av största vikt för att få till en förankring och lokalt anpassad plan för hamnen. Vi har därför valt att inte sätta den i förgrunden i detta dokument, utan istället fokusera på det som förenar, bygger upp och skapar framtidstro i byn på andra områden än fisket och hamnen.

För att dessa arbetsfält inte bara ska förbli visioner utan bli **levande initiativ**, behöver vi en enkel men kraftfull struktur. Den ska hålla ihop helheten, skapa transparens och öppna dörrarna för bred medverkan. Samtidigt måste den vara tillräckligt flexibel för att ta emot det som växer fram längs vägen.

Referensgrupp

Vi föreslår att föreningarna i Glommen – såsom bygdegårdsföreningen, båtklubben, idrottsföreningen och vägföreningen – erbjuds utse 1–2 representanter att ingå i en referensgrupp. Kommunen bör också erbjudas möjlighet att ingå med 1–2 representanter i gruppen. Gruppen fungerar som stöd för förankring, delaktighet och insyn i processen. På så vis skapar vi en struktur där alla får möjlighet att följa arbetet med Glommens Framtid.

Central arbetsgrupp – den samordnande kärnan

En mindre grupp om 4–6 personer, med jämn könsfördelning och ett delat ledarskap (man + kvinna), håller i projektets samordning. De definierar ramar för delprojekten, stödjer arbetsgrupperna och bär relationen till referensgruppen, kommunen och andra externa aktörer.

Arbetsgrupper – där framtiden förverkligas

Varje delprojekt får en arbetsgrupp. En person från den centrala gruppen fungerar som länk, men ledarskapet i gruppen ska ligga hos en lokal aktör eller intresserad bybo.

Grupperna är öppna, tidsbegränsade och tydligt avgränsade i uppgift. Nya arbetsgrupper kan bildas utifrån behov.

EN KALENDER FÖR FAS 2 – VÄGEN VIDARE

Juni/juli/augusti 2025

- Sammanställning av slutrapport och kraftfältsstruktur
- Förankring av planen via samtal med till exempel föreningarnas representanter
- Formering av central arbetsgrupp
- Kommunikation och planering inför informationsmöte i början av hösten

Slutet av augusti/början september

- Eventuellt öppet möte i bygdegården: presentation av projektet, inbjudan till arbetsgrupper

September 2025

- Arbetsgrupper bildas och startar sitt arbete
- Hearing med kommunens politiker och tjänstepersoner
- Kommunikationsmaterial sprids: tryckt, digitalt och muntligt

SAMTALSKULTUR OCH DIALOG

Parallellt med projektarbetet fortsätter samtalet i Facebookgruppen **Glommens Framtid**, i byn och i föreningslivet. Den sociala väven är både syre och nerv i detta arbete. <https://www.facebook.com/groups/glommensframtid>

Vi bygger inte bara strukturer – vi bygger tillit.

Projektdiskussioner från Glommens Framtidsdag 2025-05-14 & 2025-05-23

1. Konsortium

Deltagarna diskuterade möjligheten att bilda ett lokalt konsortium – en sammanslutning av aktörer i Glommen med gemensamt intresse i utvecklingen av byn, särskilt kring hamnen. Fokus låg på samverkan mellan företagare, samhällsförening, föreningar och boende. Det framkom önskemål om att skapa en gemensam struktur som kan stå för investeringar, utvecklingsprojekt och långsiktig planering. Konsortiet skulle kunna agera samtalspart med kommunen och andra externa aktörer. Det efterlystes en kartläggning av vilka aktörer som bör ingå, samt vilka resurser och intressen som finns.

2. Äldreboende

Gruppen diskuterade behovet av ett äldreboende eller trygghetsboende i Glommen, så att bybor kan bo kvar i närområdet även på äldre dagar. Det framhölls att det redan finns många äldre i byn, och att detta kommer öka. Idén lyftes om att samverka med kommunen eller privata aktörer, samt att undersöka befintliga fastigheter eller tomter där ett boende skulle kunna etableras. Det behövs en inventering och en intressegrupp som kan driva frågan vidare.

3. Aktiviteter i Glommen / fisketurer

Det fanns en önskan om att återuppta organiserade fisketurer, inte bara för turister utan också som lokal aktivitet. Även andra vattenbaserade aktiviteter diskuterades: seglarskola, SUP, kajak, badutflykter. Förslag kom om att skapa en samordnad struktur för sådana aktiviteter, t.ex. via en gemensam bokningssida eller lokal evenemangsportal. Det diskuterades också behovet av utrustning och ledare/eldsjälar som kan hålla i aktiviteterna.

4. Tillgänglighet

Här låg fokus på fysisk tillgänglighet i samhället – både för äldre, funktionsnedsatta och barnfamiljer. En viktig del i dessa samtal var tillgängligheten för alla i hamnområdet. Hur skall man bevara den symbios som finns i dag mellan den professionella hamnverksamheten och invånare och besökare som finns i dag? Inga avspärningar och begränsning av privatiserade områden. Det nämndes att trottoarer, ramper och gångvägar är ojämna eller saknas på vissa sträckor. Förslag kom om att skapa en tillgänglighetsgrupp som kan göra en översyn av hela byn, dokumentera

problemområden och föreslå förbättringar. Kontakt med kommunen ses som nödvändigt, liksom möjligheten att söka stöd eller bidrag för anpassningar.

5. Verksamheter i hamnen

Diskussionen rörde framtiden för hamnen och vilka verksamheter som önskas där. Det finns både existerande initiativ och potential för nya – exempelvis café/bageri, konstutställningar, hantverk, andrahandsbutik, småskalig fiskeverksamhet. Gruppen var enig om att hamnen är hjärtat i Glommen och bör utvecklas varsamt men kreativt. Det lyftes fram att en långsiktig vision bör formuleras, gärna i samverkan mellan fiskare, boende, företag och myndigheter.

6. Bastu

Ett konkret förslag om att bygga en bastu vid havet – öppen för allmänheten eller organiserad som förening. Den skulle kunna bidra till hälsa, gemenskap och året-runt-aktivitet i Glommen. Det finns en grupp i dag som arbetar med frågan, Flera var positiva till idén, och frågan undersöks vidare gällande mark, bygglov, driftform och finansiering. Några deltagare uttryckte intresse för att ingå i en sådan arbetsgrupp.

7. Ta ansvar för språk på sociala medier

En del av samtalet handlade om hur tonläge, språkbruk och kommunikativ etik hanteras på Facebook och andra lokala plattformar. Deltagarna efterlyste en samsyn kring hur vi talar om varandra i vår by. Förslag om att ta fram en slags "värdegrund" för lokal kommunikation lyftes, samt att skapa moderatorroller eller ambassadörer som uppmuntrar respektfull dialog.

8. Butik, service m.m.

Det uttrycktes oro över servicenivån i byn, särskilt kring butikens framtid. Det fanns idéer om annan placering av butiken, att stödhandla mer medvetet, skapa en lokal andelsförening eller ekonomisk förening som kan ta ett större ansvar. Andra servicebehov som nämndes var postutlämning, paketbox, café med längre öppettider, och enklare vårdservice. Anpassade lägenheter, nytt servicecentrum, mer tillgängligt på vägen för fler, till exempel vid skolan bakom Idrottshallen (enligt förslag från Socialdemokraterna? vid möte hösten 2024). Någon nämnde att även banker och kontanthantering saknas. Sammanfattningsvis finns en vilja att skapa trygg tillgång till grundläggande service i byn, och att detta kräver ett mer aktivt lokalt engagemang.

9. Småskalig verksamhet

Det fanns ett starkt intresse för att utveckla fler småskaliga verksamheter i Glommen – såsom hantverk, odling, lokal mat, kurser, reträtter. Det pratades om annan placering av

butiken, om vikten av att det finns lokaler där små aktörer kan ha verksamhet utan höga kostnader. Samverkan kring marknadsföring, gemensam webbplats eller events lyftes. Idén om ett "lokalt kluster" nämndes – där många små tillsammans blir starka. Samverkan kring marknadsföring, gemensam webbplats och lokala event lyftes också fram som viktiga inslag.

10. Utveckla gästhamn

Gruppen diskuterade hur Glommens gästhamn skulle kunna utvecklas för att bli mer välkomnande, funktionell och attraktiv. Förslag lyftes om att förbättra skyltning, information och mottagande för båtgäster. Utveckling av servicebyggnader för Gästbåtar/husbilar/båtklubb. Det pratades även om möjligheter för en marin bränslestation, att skapa fler sociala ytor vid hamnen, och möjliggöra för besökare att ta del av Glommens lokala kultur, mat och aktiviteter. Tanken var att gästhamnen inte bara är en plats för tillfällig förtöjning, utan kan bli ett fönster in mot hela byn. Samordning med andra hamnrelaterade projekt sågs som viktig för att skapa helhet.

11. Hantverk/design i hamnen

Det lyftes en vision om att göra hamnen till en plats för lokal design, hantverk och kulturproduktion. Förslag om att skapa en företagsinkubator eller ett gemensamt nav för små aktörer väckte stort intresse. Här skulle det kunna finnas lokaler för skapande, utställningar och försäljning, gärna i form av tillfälliga eller roterande platser där flera delar på resurserna. Gruppen pratade om att samla småskaliga kreatörer – keramiker, textilhantverkare, formgivare, snickare – i en gemensam miljö där även besökare kan ta del av processen. Idén knöts också till platsens identitet och gestaltning.

12. Glommens infrastruktur

Detta samtal kretsade kring de övergripande strukturer som påverkar vardagslivet i Glommen – både för boende och besökare. Det pratades om behovet av ett äldreboende, tillgång till livsmedel (ny placering), samåkning eller transportlösningar, kollektivtrafik, samverkan med skolan, tillgång till fritidsaktiviteter och bibliotek. Förslagen samlades som en slags inventering: vad har vi, vad saknas, vad kan kopplas ihop? Gruppen lyfte även vikten av att tänka i helheter – hur olika funktioner kan samspela och hur det fysiska rummet kan stödja en social väv. En särskild punkt var att titta på skolområdet och dess potential som framtida nod för gemenskap.

13. Yrkesfisket

Samtalet handlade om havsnäringen i stort och yrkesfiskets roll i Glommen – idag och i framtiden. Deltagarna betonade fiskets historiska och identitetsskapande betydelse för byn. Det lyftes oro kring generationsväxling och de svårigheter unga möter om de vill ge

GLOMMENS FRAMTIDSDAGAR 2025

sig in i näringen. Förslag kom om att skapa mentorskap, samverkan mellan fiskare och utbildningsinstanser, och att bättre synliggöra fisket och havsnäringen för besökare. Diskussionen rörde också hur hamnen kan stödja näringen fisket – både praktiskt och symboliskt. Gruppen såg fisket och havsnäringen som en kärnverksamhet för Glommen, och något som bör stödjas aktivt för att leva vidare och utvecklas.